

Goodby ESF secretary Harry Rotmans

Dear reader,

After 25 years of working together with countless people in good and difficult times, it is high time for me to stop with the secretariat to make room for a new generation with new and fresh ideas.

In recent years, the ESF and its goals have been put on the national and the international map, not in the least by founder and former chairman Henk Zwartepoorte, who passed away too soon. We will continue to miss his remarkable enthusiasm and inspiration to raise conservation awareness.

Now and in the future, in my opinion, conservation awareness and actions based on it will remain necessary in the world. The ESF can continue to contribute to this by helping to conserve animal species through studbook management and especially responsible breeding.

Good cooperation with inspired and motivated citizens and people from the zoo world is a necessity.

I wish all board members and in particular my successor in the secretariat much wisdom and success in their ESF work

As studbook keeper I will continue the studbook for *Geoclemys hamiltonii* after this. And of course I will support the board and especially secretary Johan as much as I can on their request.

With kind regards, Harry Rotmans

Beste lezer,

Na 25 jaar samenwerken met talloze mensen in voorspoedige en moeilijke tijden is het voor mij de hoogste tijd om te stoppen met het secretariaat om plaats te maken voor een nieuwe generatie met nieuwe en frisse ideeën.

De afgelopen jaren zijn de ESF en haar doelstellingen nationaal en internationaal op de kaart gezet, niet in de laatste plaats door oprichter en oud-voorzitter en helaas overleden Henk Zwartepoorte. We zullen zijn opmerkelijke enthousiasme en inspiratie om het bewustzijn van natuurbewoud te vergroten, blijven missen.

Nu en in de toekomst blijft naar mijn mening het "conservation" bewustzijn en daarop gebaseerde acties in de wereld noodzakelijk. De ESF kan hieraan een bijdrage blijven leveren door diersoorten in stand te helpen houden door middel van stamboekenbeheer en vooral verantwoord kweken.

Goede samenwerking met geïnspireerde en gemotiveerde particulieren en mensen uit de dierentuinwereld is daarbij een noodzaak.

Ik wens alle bestuursleden en speciaal mijn opvolger in het secretariaat veel wijsheid en succes in hun ESF werkzaamheden.

Als stamboekhouder zal ik het stamboek *Geoclemys hamiltonii* hierna blijven voortzetten. En natuurlijk zal ik op hun verzoek het bestuur en in het bijzonder secretaris Johan steunen.

Met vriendelijke groet, Harry Rotmans

Goodby ESF chairman Laurens Woldring

It all started for me in the year 2000 when I became a volunteer with ESF. Soon after I became coordinator studbook keepers and member of the board. I remember the meetings in Rotterdam Zoo and our annual events that were well visited by an international audience. I learned a lot from Henk Zwartepoorte and Harry Rotmans who were one of the founders and had tireless drive for the good cause.

After a break of several years I came back in 2015. Several months later Henk and Harry asked me to become chairman as Henk wanted to focus on his new conservation project: REHERP. Very sadly he could not enjoy much of his work as he suddenly passed away in October of that same year. Although I could never replace Henk as being an icon within the Herp community, I started with fresh enthusiasm.

Now six years later my personal situation has changed because in this time I have become a father of three children. I find it difficult to combine family life, a fulltime job and the presidency of our organisation. Due to the lack of time I cannot give the full dedication to our organisation that it deserves.

Dedication is so needed as wild populations continue to decline rapidly and for many species captive management will be of great importance for its survival. Luckily we found a new chairman in Boris Berlijn, a very enthusiastic and dedicated person. I wish Boris and the others good luck and I want to thank everybody for all these years of joyful collaboration. I will still remain involved with the organisation and continue my role as studbook coordinator.

With Kind regards, Laurens Woldring

Het begon allemaal 2000 toen ik vrijwilliger werd bij ESF. Al snel werd ik coördinator stamboekhouders en bestuurslid. Ik herinner me de vergaderingen in Diergaarde Blijdorp en onze jaarlijkse stamboekhoudersdagen die altijd goed bezocht werden door een internationaal publiek.

Ik heb veel geleerd van Henk Zwartepoorte en Harry Rotmans die een van de oprichters waren en een onvermoeibaar enthousiasme hadden voor de zaak.

Na een pauze van enkele jaren kwam ik in 2015 terug bij ESF en korte tijd later vroegen Henk en Harry mij om voorzitter te worden aangezien Henk zich wilde focussen op zijn nieuwe conservation project: REHERP. Helaas heeft hij niet veel van zijn werk kunnen genieten gezien hij in oktober van datzelfde jaar plotseling overleed. Hoewel ik Henk nooit zou kunnen vervangen als icoon binnen de Herp-gemeenschap, begon ik met veel enthousiasme.

Nu zes jaar later is mijn persoonlijke situatie veranderd doordat ik in deze tijd vader ben geworden van drie kinderen. Ik vind het moeilijk om het gezinsleven, een fulltime baan en het voorzitterschap van onze organisatie te combineren. Door tijdgebrek kan ik niet de volledige toewijding aan onze organisatie geven die ze verdient. Toewijding die zo nodig is, aangezien de wilde populaties snel blijven afnemen en voor veel soorten beheer in gevangenschap van groot belang zal zijn voor het voortbestaan ervan. Gelukkig hebben we in Boris Berlijn een nieuwe voorzitter gevonden, een zeer enthousiast en toegewijd persoon. Ik wens Boris en de anderen veel succes en ik wil mijn dankbaarheid uitspreken voor al die Jaren van prettige samenwerking. Ik blijf betrokken bij de organisatie en zet mijn rol als stamboekcoördinator voort.

Vriendelijke groeten, Laurens Woldring

Hello ESF Chairman Boris Berlijn

My name is Boris Berlijn and I live in Alphen aan den Rijn and since my childhood I have been a fan of reptiles, amphibians and invertebrates. At the moment I mainly keep tortoises and in the house we also have some snakes, leopard geckos and tarantulas. Many of these animals are shelter animals that I would like to give a good place to stay. I am currently studying herpetology at the Amphibian Foundation, as I would like to expand my knowledge of reptiles and amphibians. In addition to my new position in the ESF, I am also a board member of another European organisation that is committed to turtles in particular: the European Turtle Alliance.

I am interested in sustainability, biodiversity and nature conservation and in particular with regard to reptiles and amphibians. Participation in the board of the European Studbook Foundation gives me the opportunity to work on a different level to protect and conserve species of reptiles and amphibians through studbooks of different (endangered) species.

With kind regards,

Boris Berlijn

Mijn naam is Boris Berlijn en woon in Alphen aan den Rijn en sinds m'n jeugd ben ik fan van reptielen, amfibieën en ongewervelden. Momenteel houd ik vooral landschildpadden en in huis hebben we ook wat slangen, luipaardgekko's en vogelspinnen. Veel van deze dieren zijn opvangdieren die ik graag een goed verblijf wil geven. Momenteel volg ik de opleiding herpetologie bij de Amphibian Foundation, omdat ik m'n kennis over reptielen en amfibieën graag wil uitbreiden. Naast mijn nieuwe functie in het ESF ben ik ook bestuurslid van een andere Europese organisatie, die zich inzet voor schildpadden in het bijzonder: de European Turtle Alliance.

Duurzaamheid, biodiversiteit en natuurbehoud hebben mijn interesse en in het bijzonder met betrekking tot reptielen en amfibieën. Deelname aan het bestuur van het European Studbook Foundation geeft mij de kans om me op een ander niveau in te zetten voor het beschermen en behouden van soorten reptielen en amfibieën via stamboeken van verschillende (bedreigde) soorten.

Vriendelijke groeten van Boris Berlijn

Hello ESF Secretary Johan Wierenga

During 2021 the request came to me to be part of the ESF Board. A positive answer from my side has resulted in taking over the function of secretary from Harry Rotmans.

Since my childhood I have kept reptiles and the last 20 years only a few species of turtles. Because of the decline of many species in the wild, the importance of managing captive populations has never been greater. Powered by that motivation I have taken my seat in the ESF board.

I hope I can be at your service in the same way my predecessor did.

With kind regards,

Johan Wierenga

In de loop van 2021 kwam het verzoek tot mij om deel uit te gaan maken van het bestuur van de ESF. Een positief antwoord mijnerzijds heeft geresulteerd in het overnemen van het secretariaat van Harry Rotmans.

Vanaf mijn jeugd houd ik mij bezig met het houden van reptielen en de laatste 20 jaar alleen met het houden van een aantal soorten schildpadden. Aangezien het wereldwijd met heel veel diersoorten zeer slecht gaat in het wild, is het van groot belang om de nu in gevangenschap gehouden populaties in stand te houden. Vanuit die motivatie ben ik in het bestuur van de ESF gestapt.

Ik hoop u op dezelfde wijze van dienst te zijn als mijn voorganger.

Met vriendelijke groet,

Johan Wierenga

Studbook management new style

On 2-6-2021 we contacted you in order to think about formulating a clear goal for your studbook. Reason for this is that a lot of studbooks have become unmanageable because of their size or for not having been brought up to date for a long time. Formulating a goal could help to simplify the studbook management as less registration might be sufficient in order to achieve that studbook goal. Unfortunately we got very little response to this email. Please take a look at the email and let us know what kind of goal you would set for your studbook. If you need help, let us know!

In connection with the ESF goals laid down in the statutes, we are forced to test proposed studbook goals against our statutes.

From the answers you gave to the questionnaire Floris Visser sent, we concluded that a lot of studbook coordinators struggle with the management of their studbook. Many studbooks are not up to date and correcting this can be time consuming and not something you are looking forward to do.

Also communication still needs some improvement.

So with this knowledge and the fact that everybody has limited time we thought: how can we make things easier for the studbook coordinator in order to obtain the goals of ESF, maintaining a genetically healthy studbook population for endangered species of reptiles and amphibians, with spending as little time and effort as possible.

So we came up with the following actions:

- The three ESF categories (High protection, Moderate protection, Low protection) that have so far also been published on the website will be abolished and will be replaced by the IUCN species status that should be at least “vulnerable” in order to continue the studbook.

With the little amount of time and effort we have we should focus on species that really need our attention. If there is a good reason to continue a studbook for a species that is not at least vulnerable of course exceptions can be made. Please contact the board in order to discuss.

- studbook coordinators, that has not done so far, report to the board within a time frame of no later than 3 weeks which specific goals they are going to pursue with their studbook. (see email 2-6-2021)
- Board and studbook coordinators clearly confirm their mutual commitment to an optimal mutual communication and effort in order to maintain a viable studbook.
- Also studbook coordinators and studbook participants clearly confirm their mutual commitment to an optimal mutual communication and effort in order to maintain a viable studbook.
- In principle, a minimum of 10 and a maximum of about 50 founder animals are registered in the online studbook registration program “HERP” in order to assure a manageable amount of bloodlines.

A founder animal is defined as a wild caught animal or an animal that is not related to any other animal within the studbook.

- Mutations in the online registration are communicated with the board.
- Offspring (F1) born from the founder animals are not registered in “HERP” but should be registered on a separate list (not necessary online) by the studbook coordinator. The board will receive a copy

of that separate F1 list. If a founder animal that is registered in “HERP” dies, it can be replaced by an F1 animal from the aforementioned separate list.

- Non-functioning studbook coordinator and studbook participants are, after repetitive interventions and stimuli from the board, deleted. In some cases the board will look out for substitute studbook coordinators.

These actions may seem direct but we think after years of experience that the only way to assure the future of ESF we need to rely on committed and dedicated people that are willing to fully participate in the ex-situ conservation of our reptiles and amphibians. It might also be beneficial for you as a reptile keeper as it is not unlikely that keeping exotic animals in the past just for leisure purposes will become very difficult.

If your studbook is functioning well and is up to date and you are taking your role as studbook coordinator seriously of course you can continue with the “old style” studbook keeping also registering the F1 and further offspring in “HERP”.

These actions above are put up to simplify the studbook management in order to keep as many studbook coordinators involved without affecting the essence of ex-situ conservation by studbook keeping.

Because a change of management took place on the first of January of this year, the further implementation will be directed by the new board.

31 december 2021

1 januari 2022

On behalf of the former board:

On behalf of the new board:

Laurens Woldring	-	chairman	-	Boris Berlijn
Harry Rotmans	-	secretary	-	Johan Wierenga
Corrie Boom	-	treasurer	-	Harrie Hensgens
Rob Verhoeks	-	member	-	Rob Verhoeks

Stamboekmanagement nieuwe stijl

Op 2-6-2021 heeft Floris Visser namens ons contact met jou opgenomen om na te denken over het formuleren van een of meer duidelijke doelen voor jouw stamboek. Reden hiervoor is dat veel stamboeken onhandelbaar zijn geworden door hun omvang of door het lange tijd niet up-to-date te zijn geweest.

Het formuleren van een doel kan helpen om een stamboek beter te laten aansluiten bij de in situ en ex situ bescherming en de reële toekomstverwachting van het voortbestaan van de betreffende soort. Daarnaast kan een stamboekdoel de feitelijke beheerswerkzaamheden doen vereenvoudigen. Op deze e-mail kregen we helaas weinig response. Bekijk aub. de e-mail van 2-6-2021 en laat ons alsnog weten welk(e) doel(en) je zou willen stellen voor je stamboek. Als je hulp nodig hebt, laat het ons weten!

In verband met de ESF doelen die in de statuten zijn vastgelegd zijn wij wel genoodzaakt om voorgestelde stamboekdoelen te toetsen aan onze statuten.

Uit de antwoorden op de vragenlijst die Floris Visser stuurde, concluderen we dat veel stamboekcoördinatoren worstelen met het beheer van hun stamboek. Veel stamboekregistraties zijn niet up-to-date en het corrigeren hiervan kan tijdrovend zijn en niet alle stamboekdeelnemers zijn even coöperatief; allemaal geen zaken waar je met plezier naar uitkijkt.

Ook blijkt de communicatie hierbij een punt voor verbetering vatbaar te zijn.

Dus met deze kennis en het feit dat iedereen weinig tijd heeft, dachten we: hoe kunnen we – los van specifiek geformuleerde stamboekdoel(en) – helpen de stamboekcoördinatoren het gemakkelijker te maken om de doelen van de ESF te behalen, en het in stand houden van een genetisch gezonde stamboekpopulatie voor bedreigde soorten reptielen en amfibieën in de toekomst te waarborgen, met zo min mogelijk tijd en moeite.

Wij kwamen derhalve tot de volgende acties:

- De drie ESF categorieën (High protection, Moderate protection, Low protection) die tot nu toe ook op de website staan gepubliceerd worden afgeschaft.

Daarvoor in de plaats baseren we ons nu op de IUCN-soortstatus die minimaal “vulnerable” moet zijn voor het starten en in standhouden van een ESF-stamboek. Met de weinige tijd en moeite die we met z'n allen in deze tijd hebben, moeten we ons concentreren op diersoorten die onze aandacht gezien de omstandigheden nu beslist nodig blijven hebben.

Indien er thans nog een stamboek aanwezig is dat niet aan het criterium “vulnerable” voldoet, dan wordt dat door ons bij uitzondering geaccepteerd, zolang dat stamboek naar onze mening goed blijft functioneren. Neem in dit geval gerust contact met ons op; wij staan uiteraard open voor reëel overleg.

- Stamboekcoördinatoren -die dat nog niet hebben gedaan - rapporteren binnen een termijn van uiterlijk 3 weken aan het bestuur welke concrete doelen zij met hun stamboek willen nastreven. (zie e-mail 2-6-2021)
- Bestuursleden en stamboekcoördinatoren bevestigen nadrukkelijk hun wederzijdse inzet voor een optimale onderlinge communicatie en inzet om levensvatbare stamboeken in stand te houden.
- Ook stamboekcoördinatoren en stamboekdeelnemers bevestigen nadrukkelijk hun wederzijdse inzet voor een optimale onderlinge communicatie en inzet om levensvatbare stamboeken in stand te houden.
- In het online stamboekregistratieprogramma “HERP” worden in principe minimaal 10 en maximaal ca. 50 founderdieren geregistreerd om een beheersbaar aantal bloedlijnen te verzekeren.

Een founderdier wordt gedefinieerd als een in het wild gevangen dier of een dier dat niet verwant is aan enig ander dier binnen het stamboek.

- Mutaties in de online inschrijving worden gecommuniceerd met het bestuur.
- Nakomelingen (F1) geboren uit de stamdieren worden niet geregistreerd in het "HERP" systeem maar dienen door de stamboekcoördinator op een aparte lijst te worden geregistreerd. Van die aparte F1 lijst krijgt het bestuur een kopie. Mocht een founderdier in "HERP" overlijden, dan kan desgewenst die plaats worden ingevuld door een F1 dier uit de genoemde aparte lijst.
- Niet functionerende stamboekcoördinatoren en dito stamboekdeelnemers worden, na herhaalde vergeefse interventies en aansporingen van het bestuur, geschrapt. In voorkomende gevallen zal het bestuur op zoek gaan naar vervangende stamboekcoördinatoren.

Deze acties lijken misschien te strikt richtingbepalend, maar op basis van jarenlange ervaringen denken we dat dit de enige manier is om de toekomst van de ESF te verzekeren.

De ESF moet kunnen vertrouwen op de inzet en toewijding van mensen, die bereid zijn volledig deel te nemen aan de ex-situ instandhouding van onze reptielen en amfibieën in Europa.

Het kan ook gunstig zijn voor jou als reptielen- en amfibieënhouder, aangezien het niet onwaarschijnlijk is dat zoals in het verleden het gebruikelijke houden van exotische dieren alleen voor vrijetijds doeleinden, in de komende tijd erg moeilijk zal worden; het "conservation" denken wordt wereldwijd steeds strikter.

Als jouw stamboek goed functioneert en jouw online "HERP" registratie up-to-date is en jij jouw rol als stamboekcoördinator serieus neemt, kan je daarnaast natuurlijk desgewenst wel doorgaan met de stamboekregistratie "oude stijl" – waarin alle nakomelingen van de founderdieren, inclusief de F1 nakweek, worden geregistreerd.

Bovenstaande acties zijn opgezet om het totale stamboekbeheer te helpen vereenvoudigen zodat stamboekcoördinatoren met plezier betrokken blijven bij de "conservation" aanpak zonder de essentie van het ex-situ behoud door stamboekhouden aan te tasten.

Voor vragen of op- en aanmerkingen kan je uiteraard zowel nog met oude als nu met nieuwe bestuursleden contact opnemen.

Omdat per 1 januari van dit nieuwe jaar een bestuurswisseling heeft plaatsgevonden zal de verdere officiële standpuntbepaling en richtinggeving hierna uiteraard door het nieuwe bestuur plaatsvinden.

31 december 2021

1 januari 2022

Namens het oude bestuur:

Namens het nieuwe bestuur:

Laurens Woldring	-	voorzitter	-	Boris Berlijn
Harry Rotmans	-	secretaris	-	Johan Wierenga
Corrie Boom	-	penningmeester-		Harrie Hensgens
Rob Verhoeks	-	algemeen lid	-	Rob Verhoeks
